

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

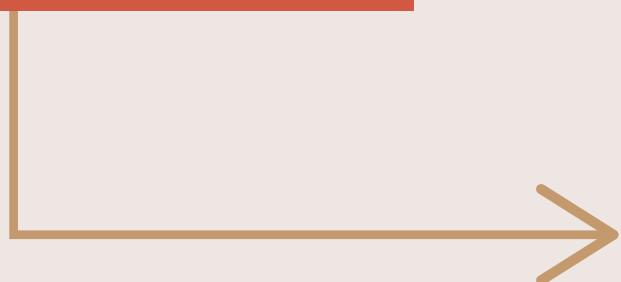
#8

እባክዎን በግራጫ መደብ ላይ የሰፈረውን ጽሑፍ ብቻ ያትሙ

#1.

ሦስት መሰረታዊ ጥያቄዎች

ለዚህ በበቂ ሁኔታ ተዘጋጅቻለሁ?

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

#1.

ሦስት መሰረታዊ ጥያቄዎች

ለዚህ በበቂ ሁኔታ ተዘጋጅቻለሁ?

በግጭት ቀጠና ውስጥ ስለ ወሲባዊ ጥቃት ከመገናኛ ብዙኃን ጋር መነጋገር ለማንኛውም የጥቃቱ ስለባ የሆነች ሰው ከፍተኛ አደጋ አለው። እነዚህ መመሪያዎች አደጋው ምን እንደሆነ የተሻለ ግንዛቤ ይሰጡዎታል።

አንድ ጋዜጠኛ ከሚወሰዳቸው በጣም ፈታኝ ሥራዎች ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV) መዘገብ ቅድሚያ ይይዛል - ደግሞ በጥንቃቄ ማሰብን የሚጠይቅ ነው። ሥራ ከመጀመርዎ በፊት የሚከተሉትን ገፅታዎች መመርመርዎን ያረጋግጡ።

- ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV) ምን እንደሆነ እና አሰጣጥ መድፈር እንዲሁም በሌላ መልክ የሚደርሱ ወሲባዊ ጥቃቶች በግለሰቦች እና በማህበረሰቦቻቸው የሚያሳድሩት ተጽዕኖ
- አስቃቂነቱ በሚያገናኝበት መልኩ እና ጥንቃቄ በተሞላበት መንገድ ተገጂዎችን እንዴት ቃለ መጠይቅ ማድረግ እንደሚቻል
- በአካባቢው ያለው ፖለቲካዊ ስልጣን እና አጠቃላይ የደህንነት ሥዕል፣ የሥርዓተ ጾታ ሁኔታዎች እና ስለ ጾታዊ ጥቃት ያለ ባህላዊ አመለካከቶች
- ሊያቀርቡት የሚፈልጓቸው ምሰላዊ ምርጫዎች። የሰዎችን ፎቶግራፍ ያነሳሉ ወይም ቪዲዮ ይቀርጻሉ? እንዴት እና የት ያደርጉታል? ስም-አልባ ይሆናሉ?
- የራስዎ የሰነ-ልቦና ዝግጁነት ደረጃ እና ለምን አሰፈላጊ እንደሆነ

ይህንን መመሪያ የግጭት ግዜ ወሲባዊ ጥቃት ዘገባ ብለን ጠርተነዋል። ነገር ግን በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት የሚያመለክተውን መደበኛ የእንግሊዘኛ ምህፃረ ቃል CRSV እንጠቀማለን።

ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV)፣ ለምሳሌ፣ አሰጣጥ መድፈር፣ ተገደደ አዳሪነት፣ በአሰጣጥ ጋብቻ ውስጥ የሚደረግ ማምከን፣ እና ከግጭቶች ጋር ሊዛመዱ የሚችሉ ሌሎች ተመሳሳይ ወንጀሎች ያመለክታል። እነዚህ ወንጀሎች ብዙውን ጊዜ ወታደራዊ ወይም የፖለቲካ ግቦችን ለማሳካት ተብሎ የሚፈፀሙ ናቸው። ስለሆነም በሕጋዊ የዘር ማጥፋት እና የጦር ወንጀሎች ውስጥ ይካተታሉ። ነገር ግን እንዳንድ ግዜ፣ ድርጊቶቹ ዕድሉ በሚጠቀሙ ተራ ሰዎች ሊፈጸሙ ይችላሉ። ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት (CRSV)፣ 'በጦርነት ውስጥ የሚደረገው መድፈር' ከሚለው ሐረግ በላይ በጣም የሰፋ ነው። ቃሉ፣ ታጣቂዎች፣ የጦር ኃይሎች ወይም የመንግሥት ኃይሎች የአካባቢያቸውን ህዝብ ለመቆጣጠር እና ተዋጊዎችን ለማበረታታት ወሲባዊ ጥቃት የሚጠቀሙባቸው ሁኔታዎች ያጠቃልላል። በወንዶች እንዲሁም በሴቶች እና በልጆች ላይ ይፈጸማል።

እነዚህ ወንጀሎች ለተገጂዎች እና ለማህበረሰቦቻቸው አስከፊ ውጤት አላቸው፣ ምክንያቱም CRSV ማህበራዊ ግንኙነቶችን በመበጠስ፣ ሰዎች ድጋፍን እና ድጋፍን ከሚሰጡ ከቤተሰብ፣ ከጎረቤቶች እንዲሁም እና ከጎረቤቶች እንዲሁም ስለሚያደርግ ነው። በተጨማሪም ከመደፈር በኋላ ለሚወለዱት ልጆች ለትውልድ ሊዘልቅ የሚችል ጉዳት አለው። ወደ የማያቋርጥ መገለል እና ተጨማሪ ዓመፅ ሊያመራ ይችላል።

እንደ ጋዜጠኞች እና ፊልም ሰሪዎች ያለን ሚና

ብዙውን ጊዜ ተገጂዎችን ለመጀመሪያ ግዜ የሚያነጋግሩ የመገናኛ ብዙኃን አባላት ሲሆኑ፣ ይህን የሚያደርጉ ራሳቸው ለአደጋ በማጋለጥ ጭምር ነው፣ የህዝብና የመንግሥት ግብረመልስ የሚጠይቁ ጉዳዮች ትኩረት እንዲያገኙ ማድረግ ስራቸው ስለሆነ። ይህንን ሥራ የሚሠራ ማንኛውም ጋዜጠኛ ምንጮቹ ላይ ጉዳት ማድረስ አይፈልግም፣ አደጋው እንዳለ ግን ግልጽ ነው። ምንም እንኳን ቀና ዓለማዎች ቢኖሩት፣ በቃለ መጠይቅ እና በዘገባው ላይ የሚደረጉ ስህተቶች ተገጂዎችን ዋጋ እንደሌላቸው እና ብዙዎቹ እንዲሰማቸው ማድረግ ይችላል። እንዲሁም ምንጮችን እና ቤተሰቦቻቸውን ለሀፍረት አልፎ ተርፎም በአንዳንድ ሁኔታዎች አካላዊ ጉዳዮች ሊያጋልጡባቸው ይችላሉ።

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

እ.ኤ.አ. በ 2018 እንደ ያልተለመደ ነገር ያከናወነ እንደ ዘገባ ታትሟል-በግጭት ዘንድ ውስጥ የ CRSV ስለባ የሆኑትን ተጎጂዎች በመገናኛ ብዙሃን ቃለ መጠይቅ የማድረግ ልምዳቸው ምን እንደ ሆነ ጠየቀ። የተሰጡ መልሶች አሳሳቢ ነበሩ። ስማንያ አምስት በመቶ የሚሆኑት፡ በደርጅት ማእከል የታተመ እና ተጎጂዎችን ለመጠበቅ በሚሠራ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ለጋዜጠኞች ተብለው የተዘጋጁት ሁለት ምርጫ የአሠራር መመሪያዎችን የሚቃረን አሰራሮች ያጋጠማቸው ነበሩ።^[1] በሪፖርቱ የተጠቀሱት ጉዳዮች የሚከተሉትን ያካትታሉ፤

የገንዘብ ወይም የእርዳታ ስጦታ በመጠቀም፣ ያለፈቃድ ማንነትን መግለፅ፣ ወይም የአስገደዶ መድፈር እና የወሲብ ጥቃትን ልምዳቸው ዝርዝር ለመግለጽ ግፊት ማድረግ... ስለ ጥቃቶቹ፣ በጣም ግላዊ እና ለሴቶች ተገቢ ያልሆኑ ጥያቄዎችን በመጠየቅ ወይም ጋዜጠኞች የሴቶችን ታሪኮች በማተም የያዘዱ ማህበረሰብን ለመርዳት በሚሰችላቸው ሁኔታ ላይ መሆናቸውን መጠቆም።^[2]

የአደገኛ አካባቢ ሥልጠና- በከፍተኛ የአደጋ ሁኔታዎች ጋዜጠኞች የራሳቸው ደህንነት እንዲጠበቁ ማዘጋጀት- አሁን የተለመደ ነው፣ ነገር ግን አብዛኛዎቹ ሪፖርተሮች አሁንም ከአስቃቂ ሁኔታ ተጎጂዎች ጋር ለመሰራት ተገቢ ሥልጠና አያገኙም፣ ሊጠቀሙበት የሚችሉ መመሪያዎች ብዙ የለም።

ለመሆኑ ጥሩ ዝግጅት ምን ይመስላል?

በማንኛውም የመዘገብ ጉዞ ላይ፣ በተለይም ወደ ከፍተኛ አደጋ ያለበት አካባቢ የሚደረግ፣ ጊዜ በጣም ወሳኝ ነው ፣ ስለዚህ ይህን ለማድረግ በሚቻልበት ወቅት ስለእነዚህ ነገሮች አስቀድመው ማሰብ ተገቢ ነው። ዝግጅት በሁለት ዋና ዋና መልክ ይካሄዳል፡ ሁለቱም ደግሞ ወሳኝ ናቸው፤

1. ለተለየ ተልእኮ በሚመደቡበት ወቅት ከበሩ ከመውጣትዎ በፊት ማድረግ ያለብዎት ዓይነት። ይህ አካባቢያውን ማጤን፣ የአደጋ ግምገማዎችን እና የመሳሰሉትን ያጠቃልላል።
2. ክህሎቶችን ለማዳበር የረዥም ጊዜ ቁርጠኝነት መኖር። ይህ ከሰልጠና፣ ጉዳዮችን ለመረዳት ቁርጠኝነት እና ከሌሎች የሥራ ባልደረቦች ጋር ግንዛቤዎችን ለማካፈል የመስጠት እና የመውሰድ የተከፈተ ዓዕምሮ መኖር የሚመጣ ነው።

ለተመደቡለት ልዩ ስራ የሚመለከት ዝግጅት

ለራስህ እና ለቡድንህ ደህንነት የአደጋ ምዘናዎችን የማካሄድ ልምድ ሊኖርህ ይችላል። (ከታች ያለውን የመረጃ ሳጥን ይመልከቱ።) በተመሳሳይ ጊዜ፣ ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃትን (CRSV) በሚሸፍኑበት ጊዜ፣ ዘገባዎ ከአርሰዎ ጋር የሚሰሩትን የማንኛውም ምንጮች አካላዊ እና ስነ-ልቦናዊ ደህንነትን እንዴት ሊጎዱ እንደሚችሉ ማሰብ አለብዎት።

መጠየቅ ያለብዎት ጥያቄዎች፡

- ስለራስዎ ደህንነት ብቻ ሳይሆን ቃለ ምልልስ ስለምታደርጉት ሰዎች ደህንነትም ጥሩ ውሳኔዎችን ማድረግ በሚያስችል ደረጃ የአካባቢ የሰልጣን ተዋረድ እና በመሬት ላይ ያለውን የደህንነት ሁኔታ አጥንተውታል? **[ቁ.2]** ይመልከቱ።
- ከተጎጂዎች ጋር የሚያደርጉትን ቃለ መጠይቅ ማን ያመቻቅልዎታል? አገናኝ፣ መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት ወይስ በአካባቢው የሰልጣን ተጽዕኖ ያላቸው ወገኖች? መስማማታቸው በፈቃደኝነት ላይሆነ የሚችልበት እደጋ አለ? **[ቁ.2]** እና **[ቁ.3]** ይመልከቱ።
- ባህላዊ እና ሃይማኖታዊ ማዕቀፉን ተረድተዋል – ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃት አካባቢያዊ አመለካከቶች፣ በጾታ ላይ የተመሰረተ መድልዎ እና በቤተሰብ ውስጥ ያለውን የሰልጣን አለመመጣጠን ጭምር? ለተሳታፊዎቹ ሊያስከትለው የሚችል አደጋ በሚገባ ተረድተዋል? **[ቁ.2]** ይመልከቱ።
- በአካባቢው ስላሉ የአካባቢ ህጎች፣ ይፋ ማድረግ ከምንጮች ደህንነት እና ተጨማሪ የፍትህ ዕርምጃ ለመፈለግ ባላቸው ችሎታ ላይ ሊያመጣ የሚችለውን እንድምታ ተገንዝቦውታል? (በአንዳንድ ክልሎች የአስገደዶ መድፈር ስለባ መሆን ብቻ የዘመት ክስ ሊቀርብ ይችላል።)
- ስለራስዎ የስነ-ልቦና ዝግጅትስ? አሁን ይህንን ስራ ለመሰራት በግልጽ ጥሩ ሁኔታ ላይ ነዎት? **[ቁ.6]** ይመልከቱ።

U. እነዚህ፣ ይህ የደርጅት ስንተር ለመጀመሪያ ጊዜ በ2003 ዓ.ም የታተመው መመሪያ እና በእንደ ግሎባል ፕሮቴክሽን ክላሳተር' ተብሎ የሚጠራ የመንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጥምረት የታተመ፣ **በስብአዊ ቀውስ ሁኔታዎች ውስጥ በሰርዓተ-ጾታ ላይ የተመሰረተ ጥቃትን ሪፖርት ለማድረግ የሚረዱ ተከታታይ መመሪያዎች ናቸው።**

A. ጆሃና ኢ. ፎስተር እና ሸሪዛን ሚናዋላ፣ 'የያዘዱ ሴቶች ድምጽ፣ ስለ 'በአስላሚክ ስቴት' በተፈጸሙ ወሲባዊ ጥቃት በመዘገብ ላይ ስላሉ የጋዜጠኝነት አሰራሮች አስተሳሰቦች፣ 'ወመንስ ስታዲስ ኢንተርናሽናል ፎረም 67 (2018)፤ 53-64።

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

መደበኛ ዝግጅት

አንዳንድ ሌሎች የዝግጅት ዓይነቶች ረዘም ያለ ግዜ ስለሚያስፈልጋቸው፣ ወደ ስራ ከመስመራቱ በፊት በደንብ ታቅደው ቢቆዩ ይሻላል። አንዲሁ፣ በተዛማጅ ሥልጠና ላይ መሳተፍ ግድ ይላል፣ ካልሆነ ግን፣ እንደ ራስዎ-ማስተማር ወይም ከዕውቀት ካላቸው ባልደረቦች ውጤታማ ምክር ያሉ ሌሎች መንገዶች ሁሉንም ሊያግዙ ይችላሉ።

ራስዎን ይህንን ይጠይቁ፤

- የምንጮችን ስም-አልባነት ለመጠበቅ እና ጥድፊያዎችን ለመጠበቅ ብቁ የዲጂታል ደህንነት እቅድ አልዎት? [የመርጃ ሣጥን **ቁ.2**ን ይመልከቱ]።
- የጾታዊ ጥቃት ስለባ ለሆኑ ጉዳተኞች ቃለ መጠይቅ ለማድረግ የሚረዱ ስልቶችን ለማግኘት ጥናት አድርገዋል? እዚህ ማወቅ ያለብዎት ልዩ ጉዳዮች አሉ። [**ቁ.4** እና **ቁ.5** ይመልከቱ]።
- ትርጉም ያለው ስምምነት የሚለውን ሃሳብ ተረድተውታል? እንዴት ማቅረብ እንዳለቦትስ አስብውበታል? [**ቁ.3** ይመልከቱ]።
- ቪድዮ ወይም ፎቶግራፍ የሚያነሱ ከሆነ፣ ስም-አልባነቱ እንዴት እንደሚይዙት እና ተጎጂዎችን ብጥሩ ሁኔታ እንዴት ማስተናገድ እንደሚችሉ አስብውበታል? [**ቁ.8** ተመልከት]።

አዘጋጆች ሊያስቡበት ያላቸው ነገሮች

እነዚህ መመሪያዎች ለማዘጋጀት ባካሄድናቸው የምክክር ሂደት ወቅት ያነገርናቸው ሁሉም – አዘጋጆችም ሆኑ ሪፖርተሮች፣ ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃትን (CRSV) የታዩባቸው እና ከእነርሱ ውጭ በሆኑ አገሮች – አዘጋጆች እና የፊልም ተልእኮ የሚሰጡ ሃላፊዎች ምንጮችን በመጠበቅ ረገድ ያላቸውን ሚና አገልግተዋል። በመሬት ላይ ያሉ ጋዜጠኞች በዘፍቃድ አይሰሩም፣ ተጠሪነታቸው ለህትመቶች ወይም ለብርድካስተሮች ናቸው።

በጠረጴዛው እና በመሰክ መካከል ያለው ግንኙነት ግን ትልቅ ችግር ሊሆን ይችላል። በጣም ጥሩ በሆነው ሁኔታ፣ የዜና ክፍሉ ከክስተቶች ያለው ርቀት ዜናውን ከሰሜት በራቀ እንዲገመገም ያደርገዋል። ነገር ግን በነባራዊ ሁኔታ እና በተጎጂዎች ላይ ሊደርስ የሚችለውን ጉዳት ያለው ግንዛቤ እናገንዘብ ሊደርግም ይችላል። አንዳንድ ጊዜ በመሰክ ውስጥ ያሉ ጋዜጠኞች የተከፈለ ተከፍሎ ዜናውን እንዲያገኙ ጫና አለባቸው።

በተመሳሳይ መልኩ፣ አዘጋጆቹ በመሬት ላይ ስለሚሆነው ነገር ሙሉ ቁጥጥር የላቸውም። ጋዜጠኞች እና ፊልም ሰሪዎች ብዙውን ጊዜ በከፍተኛ ጫና ውስጥ እየሰሩ ናቸው እናም ብዙ ርቀት ተጉዘው በከፍተኛ የግል ስጋት ውስጥ ሊሆኑ ይችላሉ። ፍሪላንስ ጋዜጠኞች ወደ ግጭት ቀጠና ለመድረስ የራሳቸው ገንዘብ አውጥተው ሊሆን ይችላሉ። በነዚህ ሁኔታዎች ማዕዘኖች ሊቆረጡ ይችላሉ። ቃለመጠይቆች ከሚገባቸው በላይ ሊመዘመዙ ይችላሉ። በትክክል በመረጃ ላይ የተመሰረተ ስምምነት ላይገኝ ይችላል። ወይም የተጎጂዎችን ስም-አልባነት እንዲያጋለጥ ለመከላከል በቂ እርምጃ ላይወሰድ ይችላል።

የተሻለ ግንኙነት መፍጠር ከእነዚህ ብዙ አደጋዎችን ለማስወገድ ይረዳል። ጋዜጠኞች የሚገጥሙባቸው የስነምግባር ጉዳዮችን ከአዘጋጆች ጋር ማካፈል እንደሚችሉ ነጻነት ሊሰጣቸው ይገባል። በተጨማሪ ዜናውን ለማግኘት ከህትመቱ አላማ በፊት የተጎጂዎችን አካላዊ እና ሰሜታዊ ደህንነት በማስቀደማቸው ቅጣት እንደማይደርስባቸው ሊሰማቸው ይገባል።

በመመሪያው ውስጥ እነዚህን ጉዳዮች በጥልቀት እንመረምራለን። ከዛ በፊት ግን፣ ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃትን (CRSV) ለመዘገብ ጋዜጠኞችን ለየሚያስማሩ አዘጋጆች አጭር ማረጋገጫ ዝርዝር እንሆ።

- ጋዜጠኞች፣ ለአደጋ ተጋላጭ ከሆኑ ሰዎች ጋር በሚሰሩበት ግዜ ሊከተሏቸው የሚገቡትን
- ህጎች ተወያይተዋል?
- የምንጮችን ማንነት እና ክብር ለመጠበቅ አስፈላጊ ለሆኑ የአይታ ምርጫዎች በሚመለከት ተገቢ እቅድ አውጥተዋል? በዛን ጊዜ ለመወሰን ቀላል አይደለም።
- ይህንን ጋዜጠኛ ለዚህ ስራ መመደብ አሁን ትክክል ነው? በተከታታይ ብዙ አስቃቂ ስራዎችን በመሸፈን ከመጠን በላይ የመጫን አደጋ አለው ወይ?

#1

#2

#3

#4

#5

#6

#7

#8

- ጋዜጠኛው ከእርሰዎ ጋር ማንኛውንም የሰነምግባር ጉዳዮች መወያየት እንደሚችሉ ያውቃሉ?
- ጋዜጠኛው ይህን የመሰለ መረጃ አግኝተዋል?
- እና በመጨረሻም፣ ተጎጂዎችን እንዴት ቃለ መጠይቅ ማድረግ እንደሚቻል የሚመለከት ተገቢውን ስልጠና ለመስጠት አስብሃል? መጥፎ አጋጣሚ ሆኖ፣ ይህ በአብዛኛው የአደገኛ አካባቢ ስልጠና ውስጥ የሚካተት ነገር አይደለም። ከአስቃቂ ክስተቶች ጋር በተያያዙ ሰራዎች ላይ የሚሰማሩ ጋዜጠኞችን ለመደገፍ እና ለመጠበቅ ድርጅትዎ ምን ማድረግ እንደሚችል በዚህ [በዳርት ሴንተር ኤችቲያ ፓሲፊክ](#) የተዘጋጀ መመሪያ ውስጥ ተጨማሪ ማግኘት ይችላሉ።

ክፍል [፩.7](#) እና [፩.8](#) ስለ ሕትመት እና ስርጭት ጉዳዮችን በበለጠ ዝርዝር ያብራራሉ።

ተጨማሪ መረጃዎች፣ አጠቃላይ እይታ

በመጀመሪያ፣ ሁሉም ሰው የመራድ ኮድን ረቂቅ እንዲያነብ እናበረታታለን። ይህ ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃትን (CRSV) ተጎጂዎች ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ላለው ማንኛውም ሰው የምርጥ አስራር መርሆዎችን አጥርቶ የሚያሳይ ተነሳሽነት ነው - ጋዜጠኛ፣ ጠበቃ፣ የወንጀል መርማሪ፣ ፖሊስ አውጪ ይሁኑ ወይም መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት ጠበቃ። ከተጎጂዎች እንዲሁም ከባለሙያ አካላት ጋር በጥልቀት የተደረገ የመመካከር ውጤት ነው።

የዳርት ሴንተር የወሲብ ጥቃትን ለመሸፈን ብቻ የሚያተኩር ክፍል በድረ-ገጹ አለው። እዚያ፣ አጠቃላይ እይታን የሚያቀርብ ይህን [የዳርት ሴንተር አውሮፓ](#) የምክር ገጾች ማግኘት ይችላሉ።

የአደጋ ግምገማ እና እቅድ መረጃዎች በክፍል [፩.2](#) ውስጥ ተካትተዋል።

